

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.128/2017/4/I. szám

Az ítéltábla a ... felszámoló által meghatalmazott Regös és Márton Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** Dr. Szenthe Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indított perében, a Veszprémi Törvényszék 2017. február 13. napján kelt 1.G.40.035/2014/53. szám alatti kiegészítő ítéletével kiegészített, 2016. november 24. napján kelt 1.G.40.035/2014/45. szám alatti ítélete ellen az alperes által 49. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 190.500.- (Egyszázkilencvenezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget, valamint az államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására 2.132.440.- (Kettőmillió-egyszázharminckettőezer-négyszáznegyven) Ft fellebbezési illetéket, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült saját költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az eladó felperes és a vevő alperes között 2012 júniusában szóbeli adásvételi szerződés jött létre a jelenleg ... nyilvántartási számú „kikötői ellátó ponton, 2 db sorpánttal, kikötőkötelekkel, bejáratí hídval, teljes felszereléssel” átruházására, az ÁFA-val együtt 5.080.000,-Ft vételárért. A vételárról a felperes 2012. június 10-én állított ki számlát, a számla fizetési határideje 2012. június 30. volt. A felperes 2012. június 15-én a ponton felújítására az ... Bt-vel kötött szerződést, majd a javítás költségeiről 7.600.000,-Ft-ot számlázott ki az alperesnek 2012. augusztus 31-i teljesítési határidővel.

Az eladó felperes a vevő alperesnek 2013. május 31-én 1.000.000,-Ft vételárért átruházott az egy elektromos labormérleget, számítógép + tartozékokat, szivattyút, nyomtatót, lakókocsit, csavarbehajtót, klímát, fűkaszt és LCD televíziót. Az ugyanazon nap kelt adásvételi szerződéssel a felperes az alperesre ruházta át a mohácsi állomásról 50. számú kitérővel kiágazó csatlakozó vágány és létesítményei használati jogát 5.000.000,-Ft vételárért. A kis értékű eszközökről és az iparvágány használati jogáról kiállított számlák fizetési határideje a szerződéskötés napja volt. 2013. május 31. napján kompenzációs megállapodás is létrejött a felek között, mellyel a kis értékű eszközökről és az iparvágány használati jogáról kiállított számlák szerinti 6.000.000,-Ft követelésbe beszámították az alperes felperes felé fennálló 6.000.000,-Ft kölcsönkövetelését. A kölcsönadó alperes és a kölcsönvevő felperes között 2012. június 28-án 1.000.000,-Ft-, 2012. június 24-én 4.000.000,-Ft-, 2012. szeptember 6-án 400.000,-Ft- és 2012. október 16-án 1.300.000,-Ft kölcsön nyújtásáról jött létre kölcsönszerződés, a visszafizetés határidejét egy éves futamidőben kikötve. A szerződések külön kitértek az előtörlesztés lehetőségére.

A felperes 2013. június 17-én kezdeményezte a vele szembeni csődeljárás lefolytatását, melynek eredménytelenségét követően a bíróság 2013. december 2-i kezdőnapal rendelte el a felszámolását.

A felperes tagja a 2010. június 22. és 2012. november 15. napja közötti időszakban ... (ifj. ... házastársa), ..., idősebb ... (2011.április 19-ig) és *idősebb ...né.* 2012. november 15. napjától a felperes ..., ... és ...né tagságával működik. A felperes ügyvezetője 2010. június 22. és 2012. november 15. napja között ... és idősebb 2012. november 15. napjától a felszámolás kezdő napjáig a felperes ügyvezetői tisztségét idősebb ... töltötte be.

Alperes 2012. május 5. napjától a 2013. április 12. napjáig terjedő időszakban ifjabb ..., ..., ..., idősebb ... és *idősebb ... né* tagságával működött. 2013. április 12. napjától ezen tagok tagsági jogviszonyát ... és ... tagsága váltotta fel. Az alperes 2012. május 5. napja és 2013. április 12. napja között ifjabb ... ügyvezetői tisztségével működött, melyet 2013. április 12. napjától ... és ... ügyvezetői tisztsége váltott.

A felperes módosított keresetében *elsődlegesen* annak megállapítását kérte, hogy az eladó felperes és a vevő alperes között 2012. június 30-án a kikötői ellátó pontonra és tartozékaira létrejött adásvételi szerződés - a jogszabályban előírt alakszerűség hiányában - semmis. *Másodlagosan* ezen szerződés érvénytelensége megállapítását a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. §. (1) bekezdés a.), b.) pontjai alapján kérte. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként elsősorban az alperest kérte kötelezni a szerződés alapján átadott ellátó ponton és tartozékai kiadására, míg másodsorban 15.000.000,-Ft vételár és annak a 2012. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére. *Másrészt* kérte a felperes a felek közötti kis értékű eszközökre és iparvágány használati jogára vonatkozó 2013. május 31. napján kelt adásvételi szerződés érvénytelensége megállapítását a Cstv. 40. §. (1) bekezdés a.), b.) pontjai alapján. Ide kapcsolódóan az ugyanazon nap kelt - alperes követeléseit beszámító - kompenzációs megállapodás semmissége megállapítását kérte, mert alperesnek nem volt kölcsön megfizetése iránti ellenkövetelése. Kölcsönkövetelés megállapíthatósága esetén annak megállapítását is kérte, hogy a kompenzációs megállapodás a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja és a 40. §. (2) bekezdése alapján semmis. A szerződéskötés előtti helyzet helyreállításaként kérte kötelezni az alperest 6.000.000,-Ft tőke, valamint annak a 2013. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a ponton vételárát 4.898.325,-Ft banki átutalásával 2012. május 29. és június 29. napja között megfizette a felperesnek. A különbözetként jelentkező 181.675,-Ft-ot idősebb ...nak, a felperes ügyvezetőjének adta át 2012. július 6-án. A kis értékű eszközök és az iparvágány használati joga átruházására irányuló szerződésből eredő vételárkövetelésbe jogszerűen számította be a 2012. június 28. és 2012. október 16. napja között a felperesnek nyújtott 6.700.000,-Ft kölcsönből eredő követelését.

Viszontkeresetében elsődlegesen a Ptk. 295. §-a alapján kérte a felperes jognyilatkozata pótlását az írásba foglalás nélkül létrejött ponton adásvételi szerződés alapján tulajdonjoga az úszólétesítmények lajstromába bejegyzéséhez. Másodlagosan a szerződés érvénytelenségének megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása esetére 15.575.480,-Ft megfizetésére kérte kötelezni a felperest vételár és felújítási költség jogcímén.

Az elsőfokú bíróság a kiegészített, fellebbezéssel támadott *ítéletével* kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül bocsássa a felperes birtokába a ... nyilvántartási számú úszóművet (pontont) és az ahhoz tartozó 2 db sorpántot, kikötőköteleket, bejárati hidat és teljes felszerelést. Kötelezte továbbá az alperest 6.000.000,-Ft, valamint annak a 2013. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére. Az alperes viszontkeresetét elutasította.

Határozata indokolásában a törvényszék az elsődleges keresetet vizsgálva megállapította, hogy a víziközelkedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 11. §. (1), (5) bekezdései előírják az úszólétesítmény tulajdonjogának átruházásához az erre irányuló szerződésen, vagy más jogcímen kívül az úszómű lajstromba bejegyzését. Az úszólétesítmények lajstromozásáról szóló 198/2000. (XI.29.) Kormányrendelet 41. §. (1) bekezdése alapján a lajstromba bejegyzésnek csak minősített okirat alapján van helye. A konkrét esetben az úszómű átruházásáról minősített okiratba foglalt, írásbeli adásvételi szerződés nem jött létre, mindez azonban nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét, mivel ilyen jogkövetkezményt az alakszerűségi hiányhoz a jogszabály nem fűz.

Az elsődleges kereset másik jogcímét vizsgálva a törvényszék rámutatott, hogy a két cég tulajdonosi körének személyazonossága, illetve az ügyvezetők leszármazói kapcsolata alapján a Cstv. 40. §. (3) bekezdése szerint a keresettel perbe hozott szerződések megkötésekor a rosszhiszeműséget, illetve az ingyenességet vélelmezni kell. A perben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a törvényszék azt állapította meg, hogy az alperes a ponton adásvételi szerződés ingyenességének vélelmét megdönteni nem tudta és nem bizonyította, hogy a ponton vételárát megfizette. Az alperes által becsatolt bizonyítékok, az alperes bankszámlája, kivonatai alapján azt állapította meg a bíróság, hogy a ponton adásvételről kibocsátott számla teljesítési határidejét (2012. június 30.) megelőzően, 2012. május 29. és június 29. napja között az alperes együtt 3.030.000,-Ft-ot utalt a felperesnek anélkül, hogy bármely adat azt támasztaná alá, hogy a 4 részösszeget (780.000,-Ft, 290.000,-Ft, 1.160.000,-Ft és 800.000,-Ft) az alperes a ponton adásvétel vételáraként utalta volna a felperesnek. Ezen túl az alperes számlájáról pénztári készpénzkifizetés történt idősebb ... részére 1.170.000,-Ft és 698.325,-Ft összegben. Az alperes azonban a bíróság felhívása ellenére nem csatolta az utalások kontírszámmal ellátott könyvelési iratait, sem pedig más olyan bizonyítékot, amelyekből megállapítható, hogy ezek az átutalások a ponton vételára megfizetését jelentették. Ilyen okirat csupán a 9/A/11. szám alatt benyújtott, 2012. július 6. napján kelt átvételi elismervény okirata volt, amely szerint idősebb ... 181.675,-Ft-ot vett át fiától, ifjabb ...tól a ponton vételára fejében. Erre figyelemmel a bíróság megállapította, hogy a ponton adásvételi szerződés a Cstv. 40. §. (1) bekezdés a.) és b.) pontja alapján is érvénytelen. A Ptk. 237. §. (1) bekezdése alapján rendelkezett az eredeti állapot helyreállításaként a ponton és tartozéka alperes általi kiadásáról. Egyben az alaptalannak ítélt viszontkeresetet mind a jognyilatkozat pótlása, mind pedig a vételár és javítási költség megfizetése iránti részében elutasította. Utalt arra, hogy az alperes a Cstv. 38. §. (3) bekezdése alapján a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelését a felszámolási eljárásban érvényesítheti.

A másodlagos keresettel perbe hozott, a kis értékű eszközökre és az iparvágány használati jogának átruházására irányuló szerződés megkötésekor (2013. május 31-én) a két társaság tagjai között azonosság nem volt, ezért a bíróság megállapította, hogy a Cstv. 40. §. (3) bekezdése szerinti vélelem nem volt alkalmazható. Kifejtette, hogy noha 2013. május végén a felperes már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt (mivel ezt követően röviddel csődeljárás iránti kérelmet terjesztett elő) az kétségen kívül nem volt megállapítható, hogy a szerződések megkötésekor az alperes tudott, vagy tudnia kellett arról, hogy a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult. Erre figyelemmel a szerződések érvénytelenségének megállapítására irányuló kereset a Cstv. 40. §. (1) bekezdés a.) pontja alapján nem volt alapos.

Egyetértett ugyanakkor a bíróság a felperes keresetével abban, hogy a 2013. május 31. napján kelt, a kis értékű eszközök és a vágány használati joga vételára kiegyenlítésére irányuló kompenzációs megállapodás a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján érvénytelen. Azzal ugyanis az alperes, mint hitelező előnyben részesült. Ezen túl egyetértett a keresettel a bíróság abban is, hogy az alperes

kölcsönkövetelésének létrejötte a perben bizonyítást nem nyert. Ugyan az alperes ennek igazolására csatolta a 2012. június 28., július 24., szeptember 6. és október 16. napján kelt kölcsönszerződéseket, azonban a kölcsöntőke átadását a szintén becsatolt kiadási pénztárbizonylatok nem támasztották alá. A bizonylatokból ugyanis nem derült ki, hogy mely cég pénztárbizonylatai, az sem, hogy a kifizetés címzettjeként megjelölt ... az idősebb, avagy az ifjabb ... Ezen túl hiányzik a pénz átvételének igazolása is, az aláírás. A vételár kifizetésének igazolatlansága miatt ezért a bíróság megállapította, hogy a kis értékű eszközök adásvételére és az iparvágány használati joga átruházására irányuló szerződés a Cstv. 40. §. (1) bekezdés b.) pontja alapján érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a bíróság a szerződést érvényessé nyilvánította és az alperest kötelezte a ki nem fizetett vételár teljesítésére.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a kereset elutasítása és a viszontkeresetnek való helyt adás - míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében a ponton átruházására irányuló adásvételi szerződés esetében abból indult ki, hogy a szerződés teljesedésbe ment. A ponton kikötött vételárát az alperes kifizette és a ponton az alperes birtokába került. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú eljárás során benyújtott okirati bizonyítékokkal kellőképpen alátámasztotta, hogy a ponton vételára kifizetésre került. Az okirati bizonyítékok helyes értékelése szerint az alperes 2012. június 8. és 2012. augusztus 30. napja között „részfizetés” megjegyzéssel 5.560.000,-Ft összeget fizetett ki a felperesnek, amely tartalmazta a tőkét és a késedelem „valamennyi költségét és elemét.” Kifogásolta, hogy a felperes az eljárás során nem tett eleget azon bizonyítási kötelezettségének, mely igazolta volna, hogy az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult és erről a másik fél, az alperes tudott, vagy tudnia kellett.

Tévesnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a Cstv. 40. §. (1) bekezdés b.) pontja alapján állapította meg a ponton adásvételére vonatkozó szerződés érvénytelenségét. Az ügylet nem volt ingyenes, arról számla lett kiállítva és 5.000.000,-Ft feletti utalás követte. Kifogásolta, hogy a törvényszék a szerződés megkötése előtti állapot helyreállítását alkalmazta, mégsem rendelkezett az alperes által banki átutalással teljesített összegek felperes általi megfizetéséről.

A kis értékű eszközök és az iparvágány használati joga átruházására irányuló szerződések esetében azt emelte ki, hogy az okiratok ellentmondanak a bíróság azon megállapításának, hogy a felek közötti négy kölcsönszerződés alapján nem történt kölcsön nyújtása.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Kiemelte, hogy a helyes ítélet szerint a ponton adásvétel esetében érvényesült a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem, így felperesnek nem kellett bizonyítania az alperes rosszhiszemű tudattartalmát. Ezentúl az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kikötött vételárát megfizette. A helyes ítélet szerint önmagában az alperes által benyújtott bankszámlakivonatok mindezt nem igazolták, az alperes pedig felhívás ellenére további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Utalt az általa csatolt könyvszakértői véleményre, mely alátámasztotta a kifizetés hiányát. Nem hagyható a Cstv. 40. § (1) b/ pont szerinti jogcím esetében az sem figyelmen kívül, hogy a perben kirendelt műszaki szakértő véleménye szerint a ponton forgalmi értéke az adásvételkor kb. háromszorosa volt a vételárnak. A kis értékű eszközök és az iparvágány használati joga átruházására irányuló szerződések esetében is helyes az elsőfokú ítélet annak megítélésben, hogy az alperes részéről kölcsön nyújtása nem történt. Az állapítható meg, hogy a kölcsön adott összeget az alperesi ügyvezető és tag ... vette fel.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból maradéktalanul helyes érdemi jogkövetkeztetésre jutva állapította meg a keresettel támadott szerződések érvénytelenségét és rendelkezett az érvénytelenség jogkövetkezményeiről.

Ezért a fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla a törvényszék ítélete indokaival egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja, így azokra csak utal (Pp.254. § (3) bekezdés).

Az ítélet tábla a fellebbezésben foglaltakra kiemeli, hogy a kikötői ellátó pontonra és tartozékaira megkötött adásvételi szerződés létrejöttékor (2012. június hónap) a felperes és az alperes gazdasági társaság is ..., ... és idősebb ...né tagságával működött. Ezért a Cstv.40. § (3) bekezdése II. mondata alapján vélelem állt fenn arra nézve, hogy a szerződést a felek a hitelezők kijátszására irányulóan, rosszhiszeműen (Cstv.40. § (1) bekezdés a) pont), illetve ingyenesen (Cstv.40. § (1) bekezdés b) pont) kötötték meg. Így a fellebbezésben írtakkal szemben a kikötői ellátó pontonra és tartozékaira létrejött szerződés érvénytelensége megállapítása iránti perben nem a felperest, hanem az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződést jóhiszeműen, a hitelező kijátszására irányuló szándék tudomása nélkül - illetve ellenszolgáltatás fejében kötötte.

A törvényszék helyes megítélése szerint az alperes a perben ennek a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Az elsőfokú eljárás során az iratokhoz becsatolt (4/A/3/1-4.) bankszámlakivonatokkal igazolt átutalások esetében az alperes nem bizonyította, hogy ezeket a részösszegeket a ponton adásvétel vételáraként utalta a felperesnek. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan ítélte meg úgy, hogy a kikötői ellátó pontonra és tartozékaira létrejött adásvételi szerződés a Cstv.40. § (1) bekezdés a), b) pontjai alapján érvénytelen, és rendelkezett a szerződéskötést megelőző állapot helyreállításáról (Cstv.40. § (1a) bekezdés, Ptk.237. § (1) bekezdés).

A törvényszék a szerződéskötés előtti helyzet helyreállítása körében az alperes által 2012. május 29. és 2012. június 29. napja között átutalt részösszegek felperes általi visszafizetéséről amiatt nem rendelkezett, mert - a fentiek szerint - a perben nem nyert bizonyítást, hogy ezeket a részösszegeket az alperes a kikötői ellátó ponton és tartozékai átruházására irányuló szerződés vételáraként teljesítette volna.

A törvényszék ugyancsak a bizonyítékok helytálló mérlegelésével (Pp.206. § (1) bekezdés) állapította meg a 2013. május 31. napján kelt kompenzációs megállapodás - hitelezőt előnyben részesítő ügyletként (Cstv.40. § (1) bekezdés c) pont) - érvénytelenségét, valamint azt, hogy az alperes által becsatolt kiadási pénztárbizonylatok az alperesi kölcsön nyújtását, a kölcsön tőke átadását nem igazolták. A 4/A/2. szám alatt benyújtott kiadási pénztárbizonylatokból nem tűnik ki annak kiállítója, a kifizetés pontos címzettje és a pénz átvételét igazoló személye (az aláírás). Ezért a törvényszék az érvénytelenség jogkövetkezményeként jogszerűen választhatta a kisértékű eszközökre és az iparvágány használati jogára megkötött szerződések érvényessé nyilvánítását. (Cstv. 40. § (1a) bekezdés, Ptk.237. § (2) bekezdés II. fordulat) A Kúria 1/2010.(VI.28.) PK. véleményének 5. pontja szerint a szerződés érvényessé nyilvánítása egyenrangú lehetőség az eredeti állapot helyreállításával. Az érvényessé nyilvánítás a szerződés tartalmának módosításával az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem kiküszöbölését jelenti. Ez a konkrét esetben pedig olyan módon történhetett, hogy az érvénytelen, hitelezőt előnyben részesítő kompenzációs megállapodással az alperesi ellenkövetelés beszámítását mellőzve a törvényszék az alperest az adós felperes javára tényleges fizetésre kötelezte. (BDT.2015/3274)

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78. § (1) bekezdése alapján viselni köteles a fellebbezési eljárás során felmerült saját, valamint az ügyvédi munkadíjból álló felperesi perköltséget. Ennek összegét az ítéletábra a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2),(5)-(6) bekezdései alapján az ÁFÁ-val növelt 190.500.-Ft-ban határozta meg.

Viselni köteles továbbá az alperes a fellebbezésén a személyes illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 2.132.440.-Ft fellebbezési illetéket is (Pp.78. § (1) bekezdés, Itv, 59. § (1) bekezdés).

Győr, 2017. október 11.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: